

A גס"ד

Intro

Today we will Be"H learn פ'דף of נדריים. מסכת נדריים.
Some of the topics we will learn about today include:

ענוי
The Gemara will determine whether abstaining from various activities constitutes affliction. Some of these are: רחיצה, bathing; ניוול דחד יומא, abstaining from bathing for merely one day; and כביסה, laundering clothing.

ענוי נפש
The Gemara contrasts the definition of the term 'affliction' in הלכות נדריים, which includes abstinence from bathing, with its meaning in הלכות יום הכפורים, where there is no חיוב כרת for washing.

A

ענוי

B חי"ך קודם

We learn from the pasuk 'וחי אחיך עמך' that preserving one's own life takes precedence over another's. The Gemara will discuss which activities are included in this halacha.

B

חי"ך קודם

1 So let's review...

The Gemara continues to explain the Mishnah at the beginning of the Perek, as the Mishnah lists examples of גדרים של ענוי נפש

אם ארחץ ואם לא ארחץ
 regarding bathing;
 אם אתקשט ואם לא אתקשט
 regarding adorning herself with facial makeup.

אמר רבי יוסי אין אלו גדרים ענוי נפש
 These are not considered ענוי נפש.
 The Mishnah then continues to elaborate on the opinion of רבי יוסי, which we will learn on פ"א

The Gemara elaborates that the Mishnah does not say קונם רחיצה

That the גדר was to abstain from bathing;
 Rather the expression

אם ארחץ
 Indicates that we are referring to another גדר, which was made בתנאי, conditional on her bathing -
 As such, the Gemara now assumes that ברחיצה ליכא ענוי נפש

Refraining from bathing is itself not ענוי נפש, and therefore seeks to ascertain to what גדר the Mishnah is referring.

The Gemara rejects the obvious solution, and explains that we cannot say that the Mishnah is speaking of a typical ענוי נפש, such as קונם פירות עולם עלי

She forbids all produce אם ארחץ, conditional on her bathing -

Because לא תרחץ

ולא ליתסרן פירות עולם עליה

She can simply not bathe, and the פירות will not become אסור. And since abstaining from bathing is not ענוי נפש, the גדר does not necessarily cause affliction.

1

Examples of גדרים של ענוי נפש

אם אתקשט
 ואם לא אתקשט
 Regarding
 Facial Makeup

אם ארחץ
 ואם לא ארחץ
 Regarding
 Bathing

אמר רבי יוסי - אין אלו גדרים ענוי נפש

> He did not say
 קונם רחיצה

> But rather
 אם ארחץ

Indicates that we are referring to another גדר which was made conditional on her bathing

The Gemara now assumes that
ברחיצה ליכא ענוי נפש

We cannot say that the Mishnah is speaking of a typical ענוי נפש, such as קונם פירות עולם עלי - אם ארחץ

Because

לא תרחץ

ולא ליתסרן פירות עולם עליה

And since abstaining from bathing is not an ענוי נפש

the גדר does not necessarily cause affliction

2 The Gemara at this point reverses its position and resolves that

ברחיצה איכא ענוי נפש
 Abstaining from bathing IS a matter of נפש. If so, our Mishnah could be referring to a Neder of קונם הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ
 She forbids herself to bathe indefinitely, conditional on her bathing once. In this way, it's impossible for her to avoid ענוי נפש either way;
 תרחץ
 מתסרא הנאת רחיצה עלה
 If she bathes, she thereby becomes forbidden to bathe in the future;
 לא תרחץ
 אית לה ניוולא
 Not bathing is itself an ענוי!
 And the תנא קמא holds
 ברחיצה איכא ענוי נפש

3 However, רבי יוסי disagrees and says

אפשר דלא רחצה ולניוול לא חיישין
 She CAN refrain from bathing, because רבי יוסי disagrees with the entire premise of the חכמים, and holds ברחיצה ליכא ענוי נפש
 Abstaining from bathing is NOT considered ענוי.

However, based on the wording of Rebbe Yosi's statement in the Mishnah, the Gemara adjusts the case somewhat, and suggests that the תנאי was

אם ארחץ היום
 If she bathes THAT day;
 Because, רבי יוסי also agrees ברחיצה איכא ענוי נפש
 Or it is certainly דברים שבינו לבינה
 Abstaining from bathing indefinitely IS an ענוי. But ניוול דחד יומא לא שמייה ענוי
 Refraining from bathing for one day is NOT considered ענוי.
 However, the חכמים disagree, and maintain that even ניוול דחד יומא שמייה ענוי.

The Ran explains that the Mishnah did not use a simple case of - תנאי, without a הנאת רחיצה עלי
 But chose a case with a תנאי, to teach that even though the נדר does not forbid bathing immediately, but only after she fulfills the תנאי by bathing once, he can nevertheless be מפר immediately, since the נדר will inevitably result in ענוי נפש.
 =====

2

The Gemara now assumes that
ברחיצה איכא ענוי נפש

Our Mishnah could be referring to a נדר of
קונם הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ
She forbids herself to bathe indefinitely, conditional on her bathing once. In this way, it's impossible for her to avoid ענוי נפש either way;

תרחץ מתסרא הנאת רחיצה עלה

3

אמר רבי יוסי
אין אלו נדרי ענוי נפש

אפשר דלא רחצה - ולניוול לא חיישין

ברחיצה ליכא ענוי נפש

The Gemara adjusts the case somewhat and suggests that the תנאי was

אם ארחץ היום

If she bathes that day

חכמים

רבי יוסי

ברחיצה איכא ענוי נפש

ברחיצה איכא ענוי נפש

Even
ניוול דחד יומא שמייה ענוי

But
ניוול דחד יומא לא שמייה ענוי

4 The Gemara now turns to the next case of the Mishnah, אם לא ארחץ
 Here, too, the word 'אם' seems to indicate that a גדר was made conditional on her NOT bathing. Clearly, the case is not
 קונם הנאת רחיצה עלי
 אם לא ארחץ היום
 A גדר not to bathe indefinitely if she does NOT bathe that day, similar to the previous case, because then she can simply bathe that day, avoiding the גדר.

Therefore, the Gemara explains that we are not referring to a תנאי at all.

אם לא ארחץ
 Actually means
 שבועה שלא ארחץ
 She swore not to bathe.
 =====

The next segment of the Mishnah is understood in the same way:

'אם אתקשט' refers to a גדר where she said
 קונם הנאת קישוט עלי
 אם אתקשט
 'שבועה שלא אתקשט' means 'אם לא אתקשט'
 =====

5 Although our Gemara said that refraining from bathing is a form of ענוי, the יום כיפור ברייתא regarding מלאכה בלבד
 אין ענוש כרת אלא האוכל ושותה ועושה מלאכה בלבד
 Only eating, drinking, and doing מלאכה are punishable by כרת on Yom Kippur, because the Pasuk says
 תענו את נפשותיכם
 You shall suffer affliction on יום כיפור.
 And we interpret this as referring only to
 מילתא דידיע עינויא השתא
 Afflictions such as not eating and drinking which are immediately felt on Yom Kippur; as opposed to
 רחיצה לא ידע עינויא השתא
 Lack of bathing is a cumulative effect and not felt that day.

On the other hand, regarding גדרים, the Pasuk says לענות לפש; and this encompasses
 מילתא דאתיא ליה לידי ענוי

Any behavior that leads to ענוי, including רחיצה;
 The Ran adds that the Gemara could also have explained that there is only כרת on יום כיפור for afflictions that involve
 איבוד נפש, possible loss of life, such as fasting.
 =====

4 אם לא ארחץ
 Here, too, the word 'אם' seems to indicate that a גדר was made conditional on her not bathing

It actually means
 שבועה
 שלא ארחץ

She swore
 not to bathe

Clearly, the case is not
 קונם הנאת רחיצה עלי
 אם לא ארחץ היום

Because then she can
 simply bathe that day,
 avoiding the גדר

אם לא אתקשט

Means

שבועה
 שלא אתקשט

אם אתקשט

Refers to a גדר
 where she said

קונם
 הנאת קישוט עלי

5 Although our Gemara said that refraining from bathing is a form of ענוי,
 the יום כיפור ברייתא regarding מלאכה בלבד
 Only eating, drinking, and doing מלאכה are punishable by כרת on Yom Kippur, because the Pasuk says
 תענו את נפשותיכם

אין ענוש כרת
 אלא האוכל - ושותה - ועושה מלאכה
 בלבד

תענו את נפשותיכם

רחיצה לא ידע עינויא השתא
 Lack of bathing
 is a cumulative effect
 and not felt that day

מילתא דידיע עינויא השתא
 Afflictions such as
 not eating and drinking
 which are immediately
 felt on Yom Kippur

Regarding
 גדרים

לענות לפש

מילתא דאתיא ליה לידי ענוי
 Any behavior that leads to ענוי,
 including רחיצה

6 We have established that רבי יוסי holds
ברחיצה ליכא ענוי נפש
The Gemara challenges this from the following תרייתא:
מעין של בני העיר
Residents of a city own a spring, and others who live
further downstream share in its waters;
חיהו וחי אחרים
חיהו קודמין לחי אחרים
If the water does not suffice for all of them, they may
drink all the water they, even if their neighbors need it for
drinking as well.
Similarly, they may keep the water וכביסתו, to give
their animals to drink and to launder their clothing, before
sharing it with others with these same needs. However,
חיי אחרים וכביסתו
חיי אחרים קודמין לכביסתו
They must allow the others to drink before they use it for
their laundry.

רבי יוסי disagrees, and says
כביתסן קודמת לחי אחרים
Even their laundry takes precedence over others'
drinking.
We see that רבי יוסי attaches supreme importance to
laundering, to the extent that one's laundering takes
precedence over another's drinking water. If so, abstain-
ing from bathing one's BODY should certainly be
considered ענוי?

The Gemara answers;
אין
כביסה אלימא ליה לרבי יוסי
He indeed considers laundering a greater need than
bathing. Although
ברחיצה ליכא ענוי נפש
Nevertheless
בכביסה איכא ענוי נפש

6 רבי יוסי
ברחיצה ליכא ענוי נפש

כביתסן
מעין של בני העיר
Residents of a city own a spring
and others who live further downstream
share in its waters

If the water does not suffice for all of them

חיהו וחי אחרים
חיהו קודמין
לחי אחרים

חיי אחרים וכביסתו
חיי אחרים
קודמין לכביסתו

רבי יוסי
כביתסן
קודמת לחי אחרים
Even their laundry takes
precedence over others'
drinking

חיי אחרים וכביסתו
חיי אחרים
קודמין לכביסתו
They must allow
the others to drink
before they use it
for their laundry

If so, abstaining from bathing one's body
should certainly be considered ענוי?

אין
כביסה אלימא ליה לרבי יוסי
He considers laundering a greater need than bathing.
Although

ברחיצה ליכא ענוי נפש
Nevertheless
בכביסה איכא ענוי נפש

7 The Gemara explains:
 ערבוביתא דמאני
 מתיא לידי שעמומיתא
 Filth on one's clothing causes dementia; while
 ערבוביתא דגופא
 מתיא לידי שיחני וכיבי
 Filth on the body only causes various skin ailments,
 which can more readily be healed.
 The Gemara later cites Rebbe Yosi's source to consider
 laundering an essential need:
 The Pasuk says
 ומגרשיהם יהיו לבהמתם ולרכושם ולכל חייתם
 The **Gemara** were given the open spaces around their cities to
 use for their animals, belongings, and 'to live in'. The
 extra phrase **ולכל חייתם** must be referring to another,
 unspecified need which is vital to life, namely **כביסה**. The
 Rosh explains that they would use the springs found in
 these areas for laundering.

7 *The Gemara explains. . .*

<p>ערבוביתא דגופא מתיא לידי שיחני וכיבי</p> <p><i>Filth on the body causes skin ailments which can readily be healed</i></p>	<p>ערבוביתא דמאני מתיא לידי שעמומיתא</p> <p><i>Filth on one's clothing causes dementia</i></p>
<p>ומגרשיהם יהיו לבהמתם ולרכושם ולכל חייתם</p> <p><i>Must be referring to another need which is vital to life, namely כביסה</i></p>	